

17 / 9 / 2007, Αθήναι

FRACTURED FIGURE - DESTE FOUNDATION

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ο Jeff Koons με το έργο του «Moon» (1994-2000) παρομοιάζει τη σελήνη ως ένα πολύφωτο – μπαλόκι στο οποίο αντικατοπτρίζονται στον ίδιο χώρο τα έργα των T. Koh και A. Bickerton. Γιατί όμως το φεγγάρι να παρομοιάζεται με μπαλόκι;

Κατά πρώτον, το μπαλόκι είναι το σύμβολο όλων των ανθρώπων που παίρνουν τα μυαλά τους αέρα. Πιο συγκεκριμένα; Όσων αρνούνται να δουν κατάματα την πεζή πραγματικότητα και τρέφουν αυταπάτες ή κάνουν μεγαλεπήβολα όνειρα. Όπως επίσης και των παιδιών που δεν έχουν μεγάλη λογική. Το φεγγάρι είναι το σύμβολο των ρομαντικών ποιητών που αρνούνται και εκείνοι με την σειρά τους να ενστερνισθούν την πραγματικότητα. Η υλική αναπαράσταση του φεγγαριού εκπροσωπεί την ουτοπική ή κενή φαντασία, σε αντίθεση με την έννοια του «φεγγαριού» που πρεσβεύει τα πιο αγνά και ρομαντικά αισθήματα για ανθρώπους με δημιουργική φαντασία. Κατά δεύτερον, το μπαλόκι δίνει την αίσθηση του μετεωρισμού που το φεγγάρι ως αστρικό σώμα στο σύμπαν ως φυσική ιδιότητα κατέχει.

Γιατί όμως το φεγγάρι να παρομοιάζεται με ασημένιο πολύφωτο; Η σελήνη ως αστρικό σώμα εκπροσωπείται από το ζώδιο του καρκίνου και της αντιστοιχεί το ασημένιο χρώμα και η ημέρα Δευτέρα. Πολύφωτο γιατί το φεγγάρι είναι ετερόφωτο σώμα. Το πολύφωτο δεν εκπέμπει φυσικό φως όπως ο ήλιος αλλά το φως του είναι μη φυσικό, ως παράγωγο της ηλεκτρικής ενέργειας.

Το έργο του Terence Koh «Chocolate mountains» (2006) ξαφνιάζει τον θεατή ο οποίος αντικρίζει δύο (2) σωρούς λευκής και όχι καφέ σοκολάτας -όπως θα περίμενε- που η τήξη της θυμίζει την παραμόρφωση των οστών από τη νόσο της οστεοαρθρίτιδος. Ο καλλιτέχνης θέλει να πει πως η ζωή που η σοκολάτα εκπροσωπεί είναι γλυκιά αλλά περνάει. Κάθε τι με την παρέλευση του χρόνου υπόκειται στους νόμους της φυσικής φθοράς και παραμορφώνεται. Το γιγαντιαίο μέγεθος των οστών σοκολάτας παραπέμπει στην υψηλή κοινωνική και οικονομική κάστα των ανθρώπων. Ακόμη όμως και οι ισχυροί στο χρήμα και στην κοινωνική ιεραρχία δεν μπορούν ν' αποφύγουν τις συνέπειες του χρόνου στο κορμί τους.

Η Ashley Bickerton στο έργο της «F.O.B.» (1993) μας παρουσιάζει ένα σώμα χονδροειδές που θυμίζει παλαιστή του σούμο χωρίς όμως κεφάλι, πόδια και χέρια. Παρατηρούμε μία κρεατόμαζα με χαλαρωμένους μύες και εμφανή ερυθρότητα.

Θα μπορούσε κάποιος να υποστηρίξει ότι η τοποθέτηση στον ίδιο χώρο αυτών των τριών (3) έργων δεν είναι συμπτωματική.

Πιστεύω πως συνδέονται μεταξύ τους. Το χονδροειδές σώμα της Bickerton και η ερυθρότητά του,

ίσως είναι η αιτία για την παρουσιαζόμενη οστεοαρθρίτιδα του έργου του Koh. Το βάρος πάντα επιβαρύνει τις αρθρώσεις και η έλλειψη άσκησης που διακρίνει το έργο της Bickerton επιδεινώνει αυτή τη νόσο.

Τόσο το «Chocolate mountains» όσο και το «F.O.B.» αντικατοπτρίζονται από τον φυσικό καθρέπτη πολύφωτο – μπαλόκι του Koons. Το φεγγάρι συνδέεται και με το αίσθημα μελαγχολίας που ίσως διακατέχει το νοσούντα στα άλλα δύο έργα. Επιπλέον το φεγγάρι είναι ο σιωπηλός ίστωρ της πορείας ζωής των ανθρώπων.

Η Nathalie Djurberg στο video της με τίτλο «Tiger licking girl's butt» (2004) μας παρουσιάζει μία γυμνή γυναίκα στο μπάνιο της που παρενοχλείται σεξουαλικά, όχι από ένα κατοικίδιο όπως μία γάτα αλλά από μία τίγρη. Η ανασηκωμένη ουρά της τίγρης συμβολίζει τον λανθάνοντα ερωτισμό μεταξύ εργοδοτών και υπαλλήλων στον χώρο εργασίας και είναι η υποκατάσταση του φαλλού σε στύση. Τίθεται και το ζήτημα της κτηνοβασίας αφού γυναίκες που δεν έχουν ανδρική συντροφιά, συνουσιάζονται με τα κατοικίδια τους κυρίως σκύλους. Η τίγρης είναι μία μεγάλη, άγρια γάτα και σίγουρα δεν θεωρείται κατοικίδιο ζώο. Η χλιαρή αντίσταση της γυναίκας στο γλείψιμο του αιδοίου της από την τίγρη, την οδηγεί και σε μία πράξη ρομαντική: θωπεύει τελικώς την τίγρη και ξαπλώνει μαζί της στο κρεβάτι. Σκεπασμένη με σεντόνια ως σύζυγος τελικώς της παραδίδεται μιμούμενη το ζώο στα τέσσερα. Το ζώοδες ένστικτο τελικώς επικράτησε της λογικής.

Στο έργο «Bluewald» [Gady Noland, 1989] παρατηρούμε τέσσερις (4) τρύπες στο σώμα του δολοφονημένου και άλλες τέσσερις (4) στο κεφάλι του. Μάλιστα η τρύπα του στόματος είναι φιμωμένη από την αμερικάνικη σημαία. Η δεκαετία του '60 στις Ε.Π.Α. έχει στιγματισθεί από πληθώρα πολιτικών δολοφονιών (Τζων και Ρόμπερτ Κέννεντυ, Μ. Λούθερ Κίνγκ). Ο αριθμός τέσσερα (4) συμβολίζει την ύλη και τον σταυρό τουτέστιν το μαρτύριο των ανθρώπων. Οι τέσσερις (4) τρύπες στο κεφάλι και στο σώμα φανερώνουν τη νοητική παρακμή της δεκαετίας του '60 στις Ε.Π.Α. αλλά και την κοινωνική σήψη. Ο άνθρωπος είναι ο μικρόκοσμος για να κατανοήσουμε τον μακρόκοσμο. Όταν ο κορμός του ανθρώπου έχει τέσσερις (4) οπές, τότε ο κορμός της κοινωνίας έχει δεχθεί ανάλογα χτυπήματα προς χάριν των οικονομικών συμφερόντων, αφού ο αριθμός 4 εκπροσωπεί την ύλη. Οικονομικά κίνητρα βλέπει ο καλλιτέχνης πίσω από την δολοφονία του Κέννεντυ από τον Όσβαλντ. Με την δολοφονία των δολοφόνων των αδελφών Κέννεντυ αποσιωπάται και φιμώνεται η αλήθεια σε μία «δημοκρατική» τάχα αμερικανική κοινωνία.

Ο Maurizio Cattelan στο έργο του «Ave Maria» (2007) παρουσιάζει τρία (3) χέρια να κάνουν την κίνηση των φασιστικών ιδεολογημάτων, παραπέμποντας στον φανατισμό και ολοκληρωτισμό της ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας. Τα τρία (3) χέρια παραπέμπουν στην τριαδικότητα του θεού.

Ο Martin Kippenberger, στο έργο του «Untitled» (1998) εκθέτει έναν δύσμορφο και

χονδρό άνδρα να αιωρείται από δύο (2) μπαλόνια, κάτι που αντίκειται στους νόμους της φυσικής. Πρόκειται για έναν άνδρα που διακατέχεται από ελαφρότητα ; Ή μήπως έναν αδίστακτο άνδρα που δεν αναγνωρίζει όρια και κανόνες και τους παραβιάζει ασυστόλως ; Το βλέμμα του πάντως δείχνει να αντιλαμβάνεται τον θεατή και να ενοχλείται από την παρουσία του. Κάνει κάτι παράνομο ; Ίσως ... Το πάχος του υποδηλώνει θέση εξουσίας ; Ίσως ...

Ο Tim Hawkinson με το έργο του «Penitent» (1994) παίζει ένα περίεργο παιχνίδι με τον επισκέπτη. Έχει εκθέσει ένα σκέλεθρον με ραφή στο άνω μέρος του κρανίου – λες και έχει υποστεί λοβοτομή – και με ένα μηχανισμό ιατρικό στην θέση των οργάνων (του θώρακα και πιο κάτω) που απολήγει σε ένα μπουκάλι. Ο σκελετός έχει μεταλλικά στηρίγματα και είναι γονυπετής, σα να παρακαλεί για τη ζωή του. Κάθε φορά που πλησιάζει κοντά ο επισκέπτης τίθεται αυτομάτως σε λειτουργία ο μηχανισμός που φέρει εντός του και ανάβει η λάμπα που υπερίπταται του σκελετού. Συνεπώς μπορεί κανείς να πειραματισθεί με αυτό το έργο τέχνης για να διαπιστώσει ότι και οι νεκροί είναι ζωντανοί, τουλάχιστον στην μνήμη μας ή ότι ακόμη και τα άψυχα αντικείμενα έχουν κάποιο είδος ζωής. Όταν θυμόμαστε τους νεκρούς (άναμμα της λάμπας) ζωντανεύουν στο μυαλό μας. Τέλος ας μην ξεχνούμε ότι από την ύλη των νεκρών οργανισμών δημιουργούνται νέες μορφές ζωής και ότι ο θάνατος είναι το πέρασμα σε μία άλλη ζωή (βλέπε θεωρία της μετενσάρκωσης).

Το μακάβριο ύφος του έργου του Folkert De Jong «The Reader» (2005) προκαλεί δέος. Εκθέτει μία γυναίκα πλασμένη από κεριά χωρίς ίριδα και κόρη στους οφθαλμούς της και δίχως ένθεση (κάτι που παρατηρούμε στα αγάλματα της ελληνικής αρχαιότητας). Είναι τυφλή, ενώ κρατεί στο χέρι της την κάρτα Ταρώ «Θάνατος». Στην πραγματικότητα η κάρτα δεν δείχνει τίποτε. Κάτω όμως από την καρέκλα υπάρχει μία νεκροκεφαλή που υποδεικνύει το περιεχόμενο της κάρτας και πως ο θάνατος ενεδρεύει παντού. Η παραμόρφωση στην πλάτη της έρχεται σε αντινομία με την άνετη στάση της (σταυροπόδι). Η ίδια δεν αντιλαμβάνεται τον κίνδυνο στον οποίον βρίσκεται, αφού δεν μπορεί να δει ποια κάρτα Ταρώ της έλαχε. Ο παπαγάλος στην βαλίτσα συμβολίζει την συκοφαντία και την εχθρότητα που θα αντιμετωπίσει σ' ένα μακρινό ταξίδι, προμηνύοντας τον θάνατο. Το κεριά που έχει λιώσει στο πόδι της έχει λάβει την μορφή χεριού.

Ένας αόρατος εχθρός μορφοποιείται με σημείο έναρξης τούτο το χέρι. Ο κίνδυνος παίρνει υλική μορφή· μα εκείνη δεν δείχνει ν' αντιλαμβάνεται τίποτα. Το ροζ χρώμα της καρέκλας και της πετσέτας μπάνιου που φοράει, υπονομεύει ελαφρώς τον αποκρυφιστικό και μακάβριο χαρακτήρα του έργου του εν λόγω καλλιτέχνη.

Προσωπικώς το «Bread House» (2006) του Urs Fischer μου θυμίζει αρκετά τον γεωμετρικό ναό από την Περσική του 8^{ου} αιώνα π.Χ. Αντί για πλινθόστρωση έχουμε μία οικία πλασμένη από άρτους που καλύπτουν το ξύλο. Οι άρτοι συμβολίζουν την ζωή και το γεγονός ότι καλύπτουν τα ξύλα τονίζει την ιδέα του καλλιτέχνη ότι η ζωή είναι υπεράνω της ύλης και την

ξεπερνά (βλέπε αθανασία της ψυχής). Το έργο χαρακτηρίζεται από μία αντινομία : ενώ το ψωμί συμβολίζει την ζωή και την αφθονία ή ίσως και τον Ι. Χριστό (ως Άρτος και Οίνος των πιστών) την ίδια στιγμή το σπίτι μοιάζει ερειπωμένο και εγκαταλελειμμένο. Μήπως πρόκειται για ένα σπίτι πλουσίων που όμως δεν έχει πίστη στην θρησκεία αφού την έχει εγκαταλείψει ; Ή μήπως πάλι πρόκειται για ένα σπίτι μεγιστάνων που οι ίδιοι έχουν απαρνηθεί τον ελιτίστικο τρόπο ζωής τους και την υλικότητα για χάριν της πνευματικότητας;

Σε δύο (2) μέρη χωρίζεται το έργο του Urs Fischer «What If the phone rings» (2003). Μία γυναίκα που παραπέμπει στα αγάλματα Βραγχίδη (570 π.Χ.) σε εδώλιο, σα να είναι κατηγορούμενη και με χαμηλωμένο το κεφάλι περιμένει την ετυμηγορία του άνδρα της. Το μεγαλύτερο μέρος του εγκεφάλου της έχει λιώσει σαν κερί, αφού αδυνατεί να σκεφθεί επιχειρήματα για την απόκρουση των κατηγοριών που της αποδίδονται σ' αυτή την δίκη την ερωτική. Το κάτω μέρος αρχίζει να σαπίζει υποδηλώνοντας ότι είναι κατηγορούμενη για μεγάλο χρονικό διάστημα. Στην ίδια ατμόσφαιρα κινείται και το δεύτερο μέρος. Η γυναικεία γυμνή μορφή είναι ανάπηρη εγκεφαλικά. Τα μπούτια της χαρακωμένα και τα μαλλιά της κόκκινα ως αίμα. Δεν μπορεί ν' αντιδράσει όχι μόνον γιατί είναι από κερί αλλά γιατί τα χέρια της είναι κεκαλυμμένα από πάγο. Σε λίγο θα μεταμορφωθεί σε παγόβουνο ακολουθώντας την μοίρα της Δρυόπης αλλά με λίγο διαφορετικό τρόπο. Το κερί και ο πάγος υποδηλώνουν την αμηχανία και τον φόβο που νιώθει.

Ο Pawel Althamer με το έργο του «Study from Nature» (1991) μας εκθέτει έναν άνδρα της πρωτόγονης ίσως εποχής που όμως τα ράμματα στο δέρμα του παραπέμπουν στο Τέρας του Φρανκεστάιν. Ερείδεται στο ξύλο με σκοινιά. Χωρίς την φύση θα εκτραπεί και θα τραυματισθεί. Το δέρμα του σώματός του μοιάζει με στολή ή πανοπλία από το οποίο εκφεύγει το πρόσωπό του και μόλις που παίρνει ανάσα. Τα ράμματα στο σώμα του παραπέμπουν στο γεγονός ότι ο άνθρωπος στηρίζεται στην τεχνολογία και στον πολιτισμό, αμελώντας την ιδιαίτερη σχέση με την Φύση που πάντα τον στηρίζει. Ο εικονιζόμενος θα μπορούσε να είναι ένας περιπλανώμενος Σαμανός ή ένας θηρευτής στην Αφρική. Το μόνο πράγμα που έχει ακεραιότητα επάνω του είναι το πρόσωπό του, αφού δεν στηρίζεται στον τεχνολογικό πολιτισμό. Όταν κυνηγάς ή ταξιδεύεις στην Φύση αποκτάς εμπειρίες που ο πολιτισμός των πόλεων δεν μπορεί να σου δώσει. Ακέραιο είναι ό,τι προέρχεται από την Φύση και κατακερματισμένο είναι ό,τι παράγεται από τον αστικό πολιτισμό.

25-9-2007, Αθήνα

FRACTURED FIGURE – DESTE FOUNDATION

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ο Jeff Koons στο έργο του «Hair» (1999) μας παρουσιάζει μία πολύ περιποιημένη κόμη χωρίς όμως κεφάλι. Από ένα μπισκότο με σοκολάτα οι τρίχες αντλούν την δύναμή τους, όπως ο Ανταίος στην αρχαία ελληνική μυθολογία από την γή. Ο καλλιτέχνης δηλώνει με αυτό τον τρόπο ότι η περιποίηση των μαλλιών προέρχεται από την τάση φιληδονίας των ανθρώπων και την διάθεσή τους να είναι πάγκαλοι, όπως επιτάσσει το καπιταλιστικό ιδεώδες (βλέπε modeling, fashion shows, εικόνες των περιοδικών). Τα καλλωπισμένα μαλλιά δεν αφήνουν καμία δυνατότητα σε εμάς να ξεχωρίσουμε το πλαίσιο στο οποίο κινείται. Το κεντρικό θέμα δεσπόζει στον χώρο και καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του πίνακα, μην αφήνοντας περιθώρια να αντικρίσουμε το φόντο σε όλες του τις διαστάσεις παρά μόνον το ισχνό περίγραμμά του. Έτσι ο καλλιτέχνης προκαλεί το μάτι των θεατών να εξασκηθεί στον περιβάλλοντα χώρο του θέματος και κεντρίζει το ενδιαφέρον των επισκεπτών αυτή η τάση του για μυστήριο. Στο φόντο παρατηρούμε μόνον κάποια σταυρωμένα χέρια, ενδεικτικό των δυνατοτήτων των επισκεπτών ν' ανακαλύψουν τι συμβαίνει στον περιβάλλοντα χώρο. Το μπισκότο μοιάζει να ξεπηδάει ως άνθος. Η ομορφιά γλυκαίνει τους ανθρώπους και αυτή η γλύκα γεννάει ξανά την ομορφιά.

Η Nathalie Djurberg στο video της «The Necessity of Loss» (2006) σε μουσική Hans Berg, θέτει το ζήτημα της γυναικείας επιθετικότητας στο σεξουαλικό τομέα που μπορεί ν' αποκτήσει και ακραίες διαστάσεις. Ο διανοούμενος ανήρ με την περικεφαλαία αφήνει κατά μέρος τόσο τις επιστολές του όσο και το πολεμικό αυτό σύμβολο για ν' αφεθεί στις ορέξεις μιας γυναίκας που τον πολιορκεί ασταματήτως. Με την αφαίρεση της περικεφαλαίας ο ανήρ δεν έχει πια προστασία από τις αδηφάγες ορέξεις της γυναίκας. Προσπαθεί να αποτραβηχθεί, αντιστέκεται όταν τον αγκαλιάζει και τέλος τον πιάνει απελπισία. Αυτοευνουχίζεται. Κόβει το ένα του χέρι και ύστερα τα πόδια του για να αυτοκατατομηθεί στο τέλος, ώστε να είναι σε αχρηστία κάθε τι που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως σκεύος ηδονής. Αναπάντεχο το φινάλε με το νεκρό κεφάλι, αφού η γυναίκα αναρωτιέται τι θα γίνει που απέμεινε μόνον ένα κεφάλι αυτός ο άνδρας. Βγάζει το βρακί της και έρχεται τα αιδοίο της σε σεξουαλική επαφή με την μύτη του νεκρού κεφαλιού. Εδώ τίθεται και το ζήτημα της νεκρολαγνίας αλλά και η σύγχρονη φεμινιστική επιθετικότητα που οδηγεί τις γυναίκες

σε αδιέξοδα και οριακές καταστάσεις.

Στο έργο του Mat Greene «That we so not appear to fly is of little consequence» (2006) διακρίνουμε τις σκιάδες μορφές μαγισσών με σκουπόξυλα, πράσινες καλτσοδέτες, πεταλούδες και έντονο το στοιχείο της ανθοφορίας. Στο background κάποιες μορφές που θυμίζουν Ku-Klux-Klan έρχονται ως συνέχεια του ονειρικού στοιχείου και του κόσμου του παραμυθιού που διέπει το έργο του Mat Greene.

Το ιστορικό στοιχείο συναντά και συμπλέκεται με το παραμύθι αυτό, ώστε να τονισθεί ότι ο κόσμος της μαγείας, της δεισιδαιμονίας και του υπερφυσικού έχει μεγάλο αντίκτυπο στην σημερινή κοινωνία.

Ο Pawel Althamer επηρεασμένος από τον ανιμισμό της αφρικανικής τέχνης -ως προς την αισθητική έποψη- παρουσιάζει στο έργο του «Black Market» (2007) έναν κόσμο αποκλειστικώς μελανό. Τα πάντα είναι μαύρα: τα ξύλα, τα μαχαίρια, τα αγάλματα, το ποτήρι, το κατσαβίδι, η λύρα, τα κοπίδια, τα σφυριά, ο κείμενος άνδρας και τα κούτσουρα. Μοναδική παραφωνία στο μελαμβαφές σκηνικό είναι τ' άσπρα κοχύλια – μάτια στον κείμενο άνδρα και η φωτογραφία στην κορνίζα με τους τρεις (3) άνδρες – εργάτες. Είναι προφανές ότι ο καλλιτέχνης καυτηριάζει την ιμπεριαλιστική πολιτική της Δύσης στην Αφρική, το δουλεμπόριο των μαύρων αλλά και το καπιταλιστικό σύστημα που κάνει μαύρες τις συνθήκες εργασίας για όλους τους εργαζόμενους. Στην θέση της λέξεως «black» θα μπορούσαμε να βάλουμε την λέξη «Open», αφού το έργο του παραπέμπει στην έκφραση «Open Market».

Το έργο του Paul Mc Carthy «Paula Jones» (2007) χωρίζεται σε δύο (2) επίπεδα.

Στο πρώτο επίπεδο του επίπλου παρατηρούμε μία ατμόσφαιρα παρακμής και κραιπάλης. Δεσπόζει το διαβρωμένο κεφάλι ενός ηλικιωμένου προσώπου – και ταυτοχρόνως πωρωμένου ως προς τα χαρακτηριστικά – να είναι προσαρτημένο σε ένα ξένο σώμα. Είναι έντονο το στοιχείο της διαστροφής, αφού ο ίδιος είναι αλκοολικός και τον αγκαλιάζει ένα γουρούνι με υπερμεγέθες γυναικείο φαλακρό κεφάλι. Εκτυλίσσεται ενώπιον των θεατών μία ερωτική περιπέτεια σ' ένα βορβορώδες περιβάλλον, αφού η επανάληψη των γουρουνίσων μορφών παραπέμπει στην λάσπη και την παρακμή. Το γεννητικό όργανο του ανδρός έχει εκτραπεί από την θέση του. Ο καλλιτέχνης καυτηριάζει τον ανδρικό πληθυσμό που όταν ξεπερνάει κάποια ηλικία επιδίδεται σε πράξεις ασύμβατες με αυτήν και των δυνατοτήτων της. Το πόδι του είναι κομμένο και έχει καρφωμένο ένα κατσαβίδι στην πατούσα. Η τρίτη ηλικία ταλαιπωρείται συνήθως από ασθένειες των οστών. Παρόλο που νιώθει πόνο στο σώμα ο ηλικιωμένος άνδρας πίνει κρασί. Ένα τηλεσκόπιο είναι καρφωμένο

στο μάτι του και βλέπει υπερδιογκωμένα τα δάκτυλα των ποδιών του. Είναι όμως ηλικιωμένος ή φοράει το προσωπίο ενός ηλικιωμένου; Μήπως πρόκειται για έναν νεαρό άνδρα που επιδίδεται σε ακόλαστες πράξεις γιατί η ψυχή του έχει γεράσει και αποτυπώνεται στο πρόσωπό του; Πάσχει από πρεσβυωπία ή μυωπία; Με το τηλεσκόπιο βλέπουμε το μακρινό από κοντά. Ο συγκεκριμένος όμως άνδρας με το τηλεσκόπιο βλέπει σε μεγέθυνση το κοντινό. Τα κομμένα δάκτυλα και μέλη παραπέμπουν στα Θυέστεια Δείπνα και το μυθολογικό στοιχείο εντείνεται από την γοργονόσχημη λαβή ενός ποτηριού. Ένα άλλο γουρούνι με κομμένη την μύτη -έχοντας χάσει την αίσθηση της όσφρησης- έχει ως απόληξη στα οπίσθια την ίδια φαλακρή γυναικεία κεφαλή. Στο ανώτερο επίπεδο κυριαρχεί το διονυσιακό στοιχείο. Στο κατώτερο παρατηρούμε μια σειρά αντικειμένων που έχουν να κάνουν με το πνεύμα και τις καλές τέχνες (ντοσιέ, ραδιόφωνο, μουσική, χάρακες αβγοτέμπερες και αντικείμενα βαφής). Έτσι σε αυτό κυριαρχεί το απολλώνειο στοιχείο. Στο έπιπλο έχουμε την σύζευξη και των δύο (2) στοιχείων. Ο καλλιτέχνης καυτηριάζει την υποτίμηση του πνεύματος και των τεχνών από την σύγχρονη καταναλωτική και φιλήδονη κοινωνία σε ένα δεύτερο επίπεδο.

Το έργο της Αναστασίας Δούκα «Moremaxit» (2007) χαρακτηρίζεται από συμμετρία που όμως η μαύρη μορφή διασπάει με την θέση που παίρνει υπέρ του δεξιού μέρους. Στο ανώτερο επίπεδο μία πόλη με ουρανοξύστες δεσπόζει. Δύο (2) μορφές σε αντίθετη φορά οδηγούν σκουπιδιάρικα, αφού όλοι οι πόλεμοι προκαλούν μόνον συντρίμμια. Η μορφή που είναι υπεράνω λαμβάνει θέση: νικήτρια είναι η καπιταλιστική Δύση έναντι της κομμουνιστικής Ανατολικής Ευρώπης ή της μουσουλμανικής Ανατολής. Αυτό το έργο διαπνέεται από την λογική ότι τελικώς πάντα την ιστορία γράφουν οι νικητές και οι δυνατοί.

Ο David Altmejd στο έργο του «The Giant» (2006) παρουσιάζει ένα διαβρωμένο από την θάλασσα άγαλμα ανάλογο με αυτά που έχουν βρεθεί στο ναυάγιο των Αντικυθήρων -με ελλειπόντα τμήματα λόγω της φυσικής φθοράς του χρόνου- να έχει μεταμορφωθεί σ' ένα κατοικητήριο σκίουρων με σκάλες και δόμηση πολυκατοικίας. Το άγαλμα έχει στάση αυτοπεποίθησης και σανιδόμορφα τμήματα γυαλιού που παρεκκλίνουν της φοράς του. Οι κεντρόφυγες τάσεις του γυαλιού έρχονται σε τέλεια αρμονία με το άνετο αριστερό πόδι του και το στηρίζον δεξιό αλλά σε αντινομία με τα κλειστά του μάτια. Η παρουσία των σκίουρων δίνει ενέργεια και ζωή στο νεκρό αυτό άγαλμα, ενώ εστίες μικροοργανισμών και ζωής παρατηρούνται στα πόδια του. Σκίουροι κάτω από τα πόδια του τρώνε βελανίδια, κατεξοχήν φαλλικό σύμβολο. Μήπως πρόκειται για έναν διαβρωμένο από τον έρωτα άνδρα που του έμεινε ανέπαφο μόνο το όργανο της συνουσίας ; Η αρρενωπότητά του τονίζεται από την έντονη τριχοφυΐα του και τα χρυσά βατράχια στα πόδια του προσδίδουν στην ατμόσφαιρα ζωντάνια.

Ο Chris Ofili (2006) στο έργο του «30 pieces of Silver» αφομοιώνει δημιουργικώς την κυβιστική και αφαιρετική νοοτροπία του Πικάσο στις «Δεσποινίδες της Αβινιόν». Παρατηρούμε μία γυναικεία γυμνή μορφή σε πιάνο και τέσσερεις (4) μουσικούς να την συντροφεύουν, πιθανώς ανατολίτικης εθνικότητας όπως μαρτυρούν τα μουστάκια και τα καπέλα που έχουν. Η σκιά της μορφής ενώ πέφτει στον καθρέφτη του πιάνου, εμφανίζεται σε σημεία που ξεπερνούν τα όρια της φυσικής. Οι μουσικοί είναι απρόσωποι και ένα χέρι μιμείται την πάπια, ενώ το background είναι ένα άγριο νεφέλωμα που θυμίζει El Greco.

Η θεατρικότητα που διαπνέει το έργο του Andro Wekua «Get out from my room» (2006), είναι κάτι παραπάνω από εμφανής. Μία κούκλα καθιστή και αραχτή με τα πόδια της στο τραπέζι φοράει μόνον ένα άσπρο υποκάμισο. Η ταυτότητα του φύλου της είναι ακαθόριστη και δεν φοράει ούτε παντελόνι ούτε φούστα. Το δωμάτιο στο οποίο βρίσκεται έχει κορνίζες από την ιδιωτική της ζωή, ενώ η καρέκλα στην οποία κάθεται μοιάζει με την λύρα του Απόλλωνα, έχοντας τρεις (3) χορδές διαφορετικού χρώματος (κόκκινο, μπλε, μαύρο). Ο θυμός (κόκκινο) φέρνει την στενοχώρια (μπλε) και η στενοχώρια τον θάνατο (μαύρο). Μπορεί να είναι μία γυναίκα με ανδροπρεπή συμπεριφορά που έχει τα μάτια της κλειστά και μακιγιάζ κλόουν. Μυστηριακή είναι η ατμόσφαιρα του δωματίου έτσι όπως αναδύεται.

Ο Mark Manders ειρωνεύεται την αρχαϊκή συμμετρία των αγαλμάτων με την διαίρεση του δικού του στο έργο «Unfired Clay Figure» (2006) όπως και τις κατόψεις των μινωϊκών οικιών και ανακτόρων που χαρακτηρίζονται από το δαιδαλώδες στοιχείο, χρησιμοποιώντας ευτελή υλικά όπως μπογιές, κόλες, κασέτες και γόμες για να οριοθετήσει τον χώρο.

Τα 2/3 του αγάλματος χωρίζονται από το 1/3, σπάζοντας την αρχή της συμμετρίας.

Έντονοι χρωματισμοί και γραμμικότητα χαρακτηρίζουν τους 5 πίνακες της Γεωργίας Σαγρή με τίτλο «5 Boomerang Kisses» (2007). Οι δύο (2) μορφές πάντα μιλούν στην ίδια γλώσσα αφού εμφανίζεται κοινή στα έργα της, τονίζοντας το πανανθρώπινο αίτημα για παγκόσμια συνεννόηση των λαών μέσω μίας κοινής γλώσσας και την ουσιαστική ισότητα και των δύο (2) φύλων.

Ο Roberto Guogni στο έργο του «Mega Dakis» (2007) ακολουθεί την παράδοση των εικονιστικών μορφών των νομισμάτων της ελληνιστικής περιόδου που χαρακτηρίζονται από την αναγλυφικότητα των προσώπων – σε προφίλ πάντα – και των συμβόλων τους. Μία παράδοση που συνεχίζουν και οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες και φυσικά ο Καρλομάγνος (Απρίλιος 742/7-814 A.C.) στη νομισματική της Αυτοκρατορίας τους.

Οι Assume Vivid Astro Focus προκαλούν με το έργο τους «Tom Cruising #1» (2005) τους συντηρητικούς κύκλους της Ελλάδος. Χωρίς κανέναν ενδοιασμό εκθέτουν στο έργο τους έναν

φερέλιδα νεαρό που φέρει ως τατουάζ στην πλάτη του την λέξη «Sodomy» και έχει ως απόληξη του απεκκριτικού του συστήματος μία ουρά, ως φυσική συνέχεια του οργανισμού του. Με αυτόν τον τρόπο τονίζουν ότι η ομοφυλοφιλία είναι εξίσου φυσιολογική με την ετεροφυλοφιλία. Πολύ κοντά του ένας τριχωτός άνδρας παρουσιάζεται σε στύση να εκσπερματώνει με την επικουρία ενός χεριού. Κισσοί ξεπετάγονται από το αδενικό σύστημα ως προειδοποίηση ότι βρίσκεται σε έκσταση, όμοια με αυτή του θεού Διονύσου που είναι το ιερό του φυτό. Όλα αυτά διαδραματίζονται σε ένα περιβάλλον με δαιμονικά λογότυπα, πεντάλφες, νεκροκεφαλές και πάντα σε ασπρόμαυρο πλαίσιο. Ο ανήρ με το καπέλο και το τσεκούρι προμηνύει κάποιον επερχόμενο κίνδυνο, ενώ μία γυναικεία μορφή σπρώχνει έναν φαλλό σ' ένα αιδούιο. Κόλαση ή παράδεισος ; Who knows ?